

HENKILÖKOHTAISESTI

Lauri Vartiainen – STI:ssä jo ennen teologisen instituutin perustamista

Teksti: Martti Pyykönen

Suomen raamattuopiston säätiön toiminnanjohtaja Lauri Vartiainen on intohimoinen pastori, Suomen teologisen instituutin hallituksen jäsen ja aivan ensimmäisiä Suomen teologisen instituutin toiminnassa mukana olleita opiskelijoita. Lauri Vartiainen evästää uudet ja vanhat opiskelijat uuteen lukuvuoteen kehottamalla pohtimaan ja keskustelemaan, jotta viisaus lisääntyisi.

– Tulin uskoon ryhtisellä vuonna kahdeksanviisi armeijan jälkeen. Ajatukseeni oli lähteä opiskelemaan biologiaa, mutta erinäisten vaiheiden kautta kypsyi ajatus teologian opiskelusta, Lauri Vartiainen kertoo teologinuransa alkuvaiheista.

Lauri Vartiainen aloittaessaan opintojaan ei Suomen teologista instituuttia vielä ollut. Se ei kuitenkaan estänyt samanhenkisten opiskelijoiden yhteen kokoontumista.

– Tuolloin oli kyllä jo olemassa eräänlainen STI:n edeltäjä. Nykyiset taustajärjestöt ylläpitivät kahvihetkiä ja luentoja teologian opiskelujen tueksi. Eräänä aamupäivänä istuessani kahvilla luki Eero Junkkaala ääneen samana päivänä piispa Rimpiläiseltä saapunutta kirjettä. Kirjeessä piispa ilmoitti suostuvansa pian perustettavan Suomen teologisen instituutin hallituksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi. Minä olin siis mukana STI:n toi-

minnassa jo ennen STI:tä, nauraa Lauri Vartiainen.

Teologisen instituutin ensimmäisiä opiskelijoita

Seuraavana keväänä Suomen teologinen instituutti oli saanut jo muotonsa. Pohjoisen Rautatienkadun vuokratiloissa oli instituutilla pieni kahvihuone, kirjasto ja toimisto. Lauri Vartiaista pyydettiin pian opiskelijaneuvoston jäseneksi.

– Teologisen instituutin opiskelijaneuvosto oli ainut järjestö, jossa ehdin olemaan aktiivinen opiskeluvuosiinani. Mutta noina vuosina ehdinkin olemaan aktiivinen yhteensä kolmessa eri osoitteessa sijainneessa STI:ssä, muistelee Vartiainen.

STI:n muutettua Lastenkodinkujalle oli opiskelijoillakin jo enemmän tilaa. Lauri Vartiaisella, kuten monella opiskelijalla tänäänkin, oli tuolloin oma ”piltuu”

gradun kirjoittamista ja kirjatenttejä varten. Lauri Vartiaista kohtasi kuitenkin valmistumisen myötä iso ongelma.

– Valmistuin keskelle 90-luvun lamaa. Silloin maalaishiippakunnissakin oli kymmeniä teologian maistereita jonnossa. Helsingissä satoja. Minusta tuli käytännössä pyytämättä jatko-opiskelija. Silloin jo nykyiseen osoitteeseen Kaisaniemenkadulle muuttanut STI toimi tukikohtanani jatko-opintoja tehdessäni.

Täydennystä opintoihin

Lauri Vartiainen kertoo Suomen teologisen instituutin toiminnan olleen omana opiskeluaikanaan hyvin samantilaista kuin tänäänkin. Instituutti tarjosi täydentäviä luentoja, kirjaston, luku-paikkoja, kahvihuoneen sekä seuraa ja vertaistukea keskustelujen muodossa.

Kirkkoisät kiinnostavat

Tänään Lauri Vartiainen tunnetaan intohimoisena patristikkona eli kirkkoisien tutkijana. Kirkkoisäkiinnostus heräsi Vartiaisella pääaineseminaarien esittelytilaisuudessa.

– Yksikään esittäytynyt seminaari ei herättänyt kiinnostustani, kunnes viimeisenä Gunnar af Hällström esitteli tiedekunnan historian ensimmäisen patristiikan seminaarin, jonka assistentiksi tulisi Simo Kiviranta. Silloin tiesin todella, mihin seminaariin olisin menossa, Lauri Vartiainen valottaa.

Patristiikassa Vartiaista kiinnostaa erityisesti ensimmäisen ja toisen vuosisadan kirkkoisien ajattelu.

– Usein kuulee sellaista ajatusta, että alussa oli Jeesus ja apostolit ja sitten kaikki hyvä katosi, kunnes nyt 1900 vuotta myöhemmin se on palannut takaisin pinnalle.

Lauri Vartiainen siunattiin Raamattuopiston toiminnanjohtajan tehtävään Hengellisillä syventymispäivillä. Kuva: Ville Auvinen

Ikään kuin Jeesus ja apostolit olisivat opettaneet jotain muuta kuin kirkko. Varhaisten vuosisatojen kirkkoisillä on kuitenkin ihan samaa spirittiä kuin Raamatussa. Esimerkiksi voisi sanoa, että varhaisten vuosisatojen sakramenttioppi on ihan luoterilainen, nauraa Lauri Vartiainen.

Kristillisen yhteinäiskulttuurin murruttua kirkkoisien sanoma on jälleen ajankohtainen. Lauri Vartiainen näkee ajassamme paljon yhtymäkohtia varhaisten vuosisatojen aikaan.

Uuteen lukuvuoteen Lauri Vartiainen kannustaa uusia ja vanhoja opiskelijoita ilolla.

– Älä nielaise mitään pureskelematta. Ota selvää, keskustele ja jaa kaikkea oppimaasi ystäviesi kanssa. Silloin viisaus lisääntyy ja teologiaa syntyy, Lauri Vartiainen päättää.